

SAOPŠTENJE 140/2022

 Datum objave:
 27.10.2022.

Stvoreni i obrađeni otpad

2021. godina

Tokom 2021. godine u Crnoj Gori, stvorenje je 1 477 865,8 t otpada, od čega 682 773,0 t ili 46,2% u sektorima Prerađivačke industrije, rudarstva i vađenja i ostale industrije. Od ukupne količine stvorenog otpada tokom 2021. godine, stvorenje je 304 488,4 t opasnog otpada ili 20,6%.

Ukupna stvorenja količina otpada bilježi rast od 12,4% u odnosu na prethodnu godinu. U sektoru Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo bilježi se pad od 5,9%; sektori Prerađivačke industrije, rudarstva i vađenja i ostale industrije bilježe pad od 10,5%; Građevinarstvo bilježi rast od 127,3%; sektor Uslužnih djelatnosti bilježi pad od 6,2% i domaćinstva rast od 5,6%.

U 2021. godini stvorenje je 325 707,5 t komunalnog otpada ili 7,1% više u odnosu na 2020. godinu. Komunalna preduzeća su sakupila 293 294,3 t što čini 94,9% ukupno sakupljenih količina. Stvorenji komunalni otpad po glavi stanovnika iznosio je 526,0 kg, što je za 7,5% više u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupna količina obrađenog otpada sa izvozom u 2021. godini, iznosila je 1 265 155,6 t, što je 11,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupno obrađene količine, 733 132,4 t je deponovano/odloženo ili 57,9%. Reciklirane količine otpada bilježe rast u odnosu na prethodnu godinu od 42,2%.

Ukupna količina obrađenog komunalnog otpada sa izvozom, u 2021. godini iznosila je 319 371,6 t što je 11,4% više u odnosu na 2020. godinu. Od ukupno obrađene količine, 303 041,5 t ili 87,7% je deponovano/odloženo.

Tabela 1. Stvorene i obrađene količine otpada, u tonama

	2020	2021
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (A)	12 664,3	11 921,1
Prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje i ostale industrije (B, C, D i E)	763 270,9	682 773,0
Građevinarstvo (F)	187 893,2	427 147,6
Uslužne djelatnosti (G - U)	119 881,3	112 468,0
Domaćinstva	230 683,9	243 556,1
Stvorenje - ukupno	1 314 393,6	1 477 865,8
od toga komunalni otpad	304 062,7	325 707,5
Obrada otpada u CG i izvoz - ukupno	1 131 102,6	1 265 155,6
od toga obrada komunalnog otpada u CG i izvoz, ukupno	286 705,2	319 371,6
Indeks obrada/stvorenje otpad	86,1	85,6

Tabela 2. Stvorene količine opasnog i neopasnog otpada, u tonama

	2020		2021	
	opasni	neopasni	opasni	neopasni
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (A)	6,1	12 658,2	8,1	11 913,0
Prerađivačka industrija, rудarstvo i vađenje i ostale industrije (B, C, D i E)	317 136,6	446 134,3	292 496,3	390 276,7
Građevinarstvo (F)	37,5	187 855,7	123,0	427 024,6
Uslužne djelatnosti (G -U)	26 713,3	93 168,0	11 860,2	100 607,8
Domaćinstva	0	230 683,9	0,8	243 555,3
Stvoreno - ukupno	343 893,5	970 500,1	304 488,4	1 173 377,4

Tabela 3. Sakupljene i stvorenne količine komunalnog otpada, u tonama

	2020	2021
Komunalni otpad sakupljen od strane javno komunalnih preduzeća	273 742,5	293 294,3
Komunalni otpad sakupljen od strane sakupljača otpada, otpad dovezen na deponije od strane fizičkih lica i direktno izvezen od izvornih proizvođača	13 573,4	15 609,9
Sakupljene količine komunalnog otpada - ukupno	287 315,9	308 904,2
Količine otpada od građana koji nijesu uključeni u sistem javnog odvoza komunalnog otpada	16 746,8	16 803,3
Ukupno	304 062,7	325 707,5

Tabela 4. Komunalni otpad po glavi stanovnika

	2020	2021
Procijenjeni broj stanovnika sredinom godine	621 306	619 211
Broj dana u toku godine	366	365
Ukupno sakupljene količine komunalnog otpada, t	287 315,9	308 904,2
Ukupno sakupljeni komunalni otpad po glavi stanovnika godišnje, kg	462,4	498,9
Ukupno sakupljeni komunalni otpad po glavi stanovnika po danu, u kilogramima	1,3	1,4
Ukupno stvorenje količine komunalnog otpada, t	304 062,7	325 707,5
Ukupno stvorenji komunalni otpad po glavi stanovnika godišnje, kg	489,4	526,0
Ukupno stvorenji komunalni otpad po glavi stanovnika po danu, kg	1,3	1,4
Procenat pokrivenosti stanovništva uslugama odvoza komunalnog otpada	87,0	87,6

Tabela 5. Obradene količine otpada, po postupcima obrade, u tonama

	2020	2021
Prerada otpada (R1-R11)	80 775,5	114 141,9
od čega recikliranje otpada (R2-R11)	79 166,3	112 537,0
Zbrinjavanje otpada (D1-D7, D10-D12)	994 628,5	1 049 277,4
od čega spaljivanje (D10)	0,8	0,4
od čega deponovanje na deponijama (D1)	654 886,5	733 132,4
Izvoz otpada	55 698,5	101 736,3
(R) + (D), ukupno	1 075 404,0	1 163 419,3
(R) + (D) + izvoz, ukupno	1 131 102,5	1 265 155,6

Tabela 6. Obrada komunalnog otpada, u tonama

	2020	2021
Prerada komunalnog otpada (R1-R11)	3 566,5	5 676,0
od čega recikliranje materijala (R2-R11)	3 557,4	5 667,2
Zbrinjavanje komunalnog otpada (D1-D7, D10-D12)	268 415,3	297 365,5
od čega deponovanje na deponijama (D1)	250 796,9	279 970,0
Izvoz	14 723,4	16 330,1
(R) + (D), ukupno	271 981,8	303 041,5
(R) + (D) + izvoz, ukupno	286 705,2	319 371,6

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Podaci o otpadu prikupljaju se kroz sljedeća istraživanja: Istraživanje o komunalnom otpadu, Istraživanje o sakupljanju i obradi otpada i Istraživanje o stvorenom otpadu. Podaci se prikupljaju izvještajnom metodom za Istraživanje o komunalnom otpadu i Istraživanje o sakupljanju i obradi otpada, dok se podaci Istraživanja o stvorenom otpadu prikupljaju se anketnom metodom.

Izvještajne jedinice za istraživanje o komunalnom otpadu su komunalna preduzeća kojima Sekretarijat za lokalnu upravu dodjeljuje dozvolu za obavljanje javne službe sakupljanja i odvoza komunalnog otpada. Za istraživanje o sakupljanju i obradi otpada izvještajne jedinice su preduzeća koja imaju dozvolu za sakupljanje, tretman i izvoz/uvoz otpada od Agencije za zaštitu prirode i životne sredine i preduzeća koja upravljaju deponijama.

Istraživanjem o stvorenom otpadu obuhvaćeni su svi poslovni subjekti sa 10 i više zaposlenih, čija je osnovna djelatnost definisana u sektorima B – Rudarstvo; C - Prerađivačka industrija; D - Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija; E - Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti; A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; F – Građevinarstvo, G - Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala - grana 45.2 Održavanje i popravka motornih vozila; M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti - oblast 75 Veterinarske djelatnosti; Q - Zdravstvena i socijalna zaštita - grupe: 86.10 Djelatnost bolnica, 86.21 Opšta medicinska praksa, 86.23 Stomatološka praksa i 86. 90 Ostala zdravstvena zaštita prema Klasifikaciji djelatnosti 2010.

Podaci o stvorenom otpadu obrađeni su uz primjenu statističkih metoda u cilju dobijanja veće pokrivenosti i međunarodne uporedivosti podataka. Podaci o stvorenim količinama otpada u uslužnim djelatnostima dobijaju se kompilacijom podataka iz različitih istraživanja: podataka o stvorenom otpadu u uslužnim djelatnostima (G - Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala - grana 45.2 Održavanje i popravka motornih vozila; M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti - oblast 75 Veterinarske djelatnosti; Q - Zdravstvena i socijalna zaštita - grupe: 86.10 Djelatnost bolnica, 86.21 Opšta medicinska praksa, 86.23 Stomatološka praksa i 86. 90 Ostala zdravstvena zaštita) podataka o količinama otpada prikupljenih od izvornih proizvođača iz Istraživanja o

sakupljanju i obradi otpada i podataka o količinama sakupljenog otpada u proizvodnim i uslužnim djelatnostima iz Istraživanja o komunalnom otpadu.

Otpad je svaka materija ili predmet koju je imalač odbacio, namjerava da odbaci ili je dužan da odbaci u skladu sa zakonom.

Neopasni otpad je otpad koji po sastavu i svojstvima nema neku od karakteristika opasnog otpada.

Opasni otpad je otpad koji sadrži elemente ili jedinjenja koja imaju jedno ili više od sljedećih opasnih svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nadražljivost, štetnost, toksičnost, infektivnost, kancerogenost, korozivnost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost, svojstvo nagrizanja i svojstvo otpuštanja otrovnih gasova hemijskom ili biološkom reakcijom i osjetljivost/ratzdražljivost, kao i otpad iz kojeg, nakon odlaganja, može nastati druga materija koja ima neko od opasnih svojstava.

Komunalni otpad je otpad nastao u domaćinstvima ili prilikom obavljanja djelatnosti koji je po svojstvima sličan otpadu nastalom u domaćinstvima.

Miješani komunalni otpad je otpad iz domaćinstva preostao nakon odvajanja pojedinih frakcija komunalnog otpada za koji je predviđena mogućnost selektivnog sakupljanja uključujući komunalnu otpadnu ambalažu.

Izvorni proizvođač otpada je svako lice čijom aktivnošću nastaje otpad.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Statistika otpada](#)

